

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/83/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2515206973
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2515206973.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci žalobcu: SATRO s.r.o., so sídlom Polianky 9, Bratislava, IČO: 31 335 161, právne zastúpený: STANO a partneri s.r.o., so sídlom Nám. 1. mája 16, Bratislava, IČO: 36 869 571 proti žalovanej: Z. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, C., o zaplatenie 79 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 15. novembra 2016, č.k. 6C/257/2015-40, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanej právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 79 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 79 eur od 01.03.2015 do zaplatenia a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 44 ods. 1 a ods. 10 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, ďalej ustanovením § 52 ods. 1, 3 a 4, § 53 ods. 1, ods. 4 písm. a) a písm. k), § 489, § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, vecne dôvodil, že medzi žalobcom ako prevádzkovateľom retransmisie (poskytovateľom) a žalovanou bola dňa 29.01.2014 uzatvorená zmluva o poskytovaní elektronických komunikačných služieb č. 4310000255, predmetom ktorej bolo zriadenie a prevádzkovanie služieb televíznych káblových rozvodov. Žalovaná si zvolila programový balík - Digitálna televízia (MINI), okrem toho jej boli poskytnuté do výpožičky zariadenia- digitálny prijímač a dekodovacia karta, ktoré žalovaná žalobcovi nevrátila. V bode VI. zmluvy sa odkazuje na všeobecné podmienky a cenník služieb poskytovateľa. Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú. Nakoľko žalovaná neplnila svoje povinnosti vyplývajúce jej zo zmluvy, žalobca v súlade so všeobecnými podmienkami od zmluvy odstúpil listom zo dňa 23.02.2015 a vyzval žalovanú na úhradu dlžného účastníckeho poplatku v sume 18,22 eur a na vrátenie zapožičaných zariadení, v opačnom prípade na úhradu zmluvnej pokuty. Nakoľko žalovaná poskytnuté zariadenia žalobcovi nevrátila, žalobca si v žalobe uplatnil náhradu hodnoty zariadení, pričom jednoznačne vyplýva, že si uplatnil zmluvnú pokutu v zmysle článku IV. zmluvy, všeobecných podmienok a cenníka vo výške 79 eur za nevrátenie zariadení (59 eur + 20 eur).

3. Súd mal za to, že nakoľko žalobca v danej veci vystupuje ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná ako spotrebiteľ, ktorý nemá postavenie podnikateľa, a ktorý nemohol ovplyvniť podstatný obsah zmluvy a ani obsah všeobecných podmienok či cenníka, zmluva (spolu s všeobecnými podmienkami a cenníkom) uzavretá medzi stranami dňa 29.01.2014 má charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a žalobca bol povinný rešpektovať

ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravených v § 52 a nasl. OZ. Súd poukázal na povinnosť kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, pričom za nekalú podmienku treba považovať aj ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Súd sa zaoberal žalobcom uplatnenou zmluvnou pokutou za nevrátenie dekodéra vo výške 59 eur a dekodovacej karty vo výške 20 eur, pričom zistil, že v zmluve absentuje akákoľvek dohoda o povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu v prípade nevrátenia zapožičaných zariadení. Žalobca nepreukázal súdu, že so žalovanou individuálne prerokoval a dohodol obsah zmluvnej podmienky týkajúcej sa zmluvnej pokuty za porušenie povinností a jej výšky.

Pokutu možno dohodnúť len v písomnej forme, inak by bola neplatná (§ 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka), musí byť v nej určená výška pokuty alebo spôsob, akým sa určí, aby o tom v budúcnosti nevznikli pochybnosti. Písomná forma je dodržaná, ak text právneho úkonu podpíše konajúca osoba, text právneho úkonu je podpísaný mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé vzhľadom na právne tradície a zaužívaný právny styk, ak sa právny úkon urobil telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami (na počítači a pod.), ak je jednoznačne zachytený obsah právneho úkonu a určená konajúca osoba, ak obsah právneho úkonu je zachytený v úradnej zápisnici, ak konajúci, ktorý nie je schopný čítať a písať, je schopný sa oboznámiť s textom a obsahom právneho úkonu pomocou prístrojov alebo špeciálnych pomôcok alebo prostredníctvom inej osoby, ktorú si zvolí, za predpokladu, že je schopný vlastnoručne podpísať listinu. Podľa odseku 2 písomne uzavretá dohoda sa môže zmeniť alebo zrušiť iba písomne. Podľa zásad gramatického a doslovného výkladu toto pravidlo správania by znamenalo, že stačí právny úkon urobiť v písomnej forme a aj na jeho zmeny a zrušenie sa pod sankciou neplatnosti vyžaduje písomná forma. Toto ustanovenie však treba interpretovať v spojitosti s odsekom 1 a z neho možno vyvodiť, že písomne uzavretá dohoda musí byť predpísaná zákonom alebo dohodnutá účastníkmi úkonu. Iba na takúto písomne uzavretú dohodu sa vzťahuje odsek 2, a preto ak je dohoda urobená písomne bez toho, aby sa o tom účastníci úkonu výslovne dohodli, na jej zmenu alebo zrušenie sa nevyžaduje písomná forma. Nedodržanie formy, ktorú vyžaduje zákon, spôsobuje neplatnosť právneho úkonu. Táto neplatnosť je absolútna a súd na ňu prihliada ex officio. V tomto prípade bol súd toho názoru, že medzi stranami nebola dohodnutá zmluvná pokuta pre prípad nevrátenia zariadení, ktoré boli žalovanej poskytnuté pri uzatvorení zmluvy, nakoľko cenník vypracovaný žalobcom nie je dohodou medzi stranami, preto žalobcovi nevzniklo právo na plnenie a žalovanej povinnosť plniť a preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania súd rozhodol s použitím § 255 ods. 1 a 262 ods. 1 CSP a v konaní úspešnej žalovanej ich náhradu nepriznal, nakoľko si náhradu trov konania neuplatnila a okrem toho jej žiadne trovy v súvislosti s predmetným sporom preukázateľne nevznikli.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca dôvodiac, že došlo k vadám v konaní, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že nakoľko sa žalovaný (hoci slabšia strana sporu), do dnešného dňa nijakým spôsobom k žalobe nevyjadril, mal súd postupovať podľa § 150 ods. 1 a 2 CSP a mal považovať skutkové tvrdenia za nesporné a nie vykonávať advokátske služby v prospech dlžníka, čím značne narušuje zásadu kontradiktórnosti súdneho konania. Prítom rovnaký nárok je inými sudcami priznávaný, takže ide o narušenie princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva, pričom odvolateľ poukazuje na nález Ústavného súdu SR IV. ÚS 49/06 a III. ÚS 335/06 a jeho rozhodnutie III. ÚS 192/06, z ktorých vyplýva, že hoci rozhodnutia všeobecných súdov vo veci samej nezaväzujú ostatných sudcov rozhodnúť analogicky v podobných prípadoch, mali by sudy v druhovo rovnakej veci rozhodovať rovnako, keď rozhodovanie protichodným spôsobom podkopáva efektivitu fungovania systému spravodlivosti a postup všeobecného súdu, ktorý aplikuje určité ustanovenia zákona bez relevantných dôvodov v rozpore s konštantnou rozhodovacou praxou, treba považovať za postup arbitrárny a zároveň aj zásahom do princípu právnej istoty. V tomto konaní si odvolateľ uplatnil náhradu hodnoty zariadenia a nie zmluvnú pokutu, ako uvádza v odôvodnení prvoinštančný súd, ktorý mal skúmať nárok žalobcu podľa zásady iura novit curia. Žalovaný dodnes zariadenia nevrátil, pričom ide o drahé zariadenia, ktoré sú klientom bezplatne vypožičiavané, prípadne prenajímané a preto žalobca disponuje interným cenníkom zariadení. Cena zariadenia odzrkadľuje nadobúdaciu hodnotu a maržu, do ktorej sa musí premietnuť cena práce zamestnancov a pod., takže výška ceny zariadenia zodpovedá skutočnej obstarávacej hodnote zariadenia. Je to zároveň cena, za ktorú žalobca predmetné zariadenia umožňuje účastníkom kúpiť a táto cena je zverejnená aj na žalobcovej webovej stránke. Tieto zariadenia žalobca po vrátení poskytuje ďalším záujemcom a pri ich nevrátení dochádza ku škode jednak nevrátením hodnoty zariadenia, ušlým ziskom za poskytovanú službu, ktorú by poskytol aj inému účastníkovi, ale nemohol a napokon ďalšou stratou je nutnosť pre ďalšieho

užívateľa takéto zariadenie znova kúpiť. Odvolateľ dáva do pozornosti rozsudok Krajského súdu Košice 11Co/725/2014, ktorý konštatoval, že zmluvná pokuta, ak aj mnohonásobne prevyšuje hodnotu zabezpečovanej povinnosti, nemusí ísť o rozpor s dobrými mravmi, podstatné je, že pokuta, ktorá zahŕňa všetky škody, ktoré možno v danom prípade s porušením povinností očakávať, má dostatočnú, nie však neprimeranú motivačnú výšku a pre prípad nesplnenia povinnosti okrem odškodnenia aj primerane trestá. Podľa názoru odvolateľa by mal súd tiež rozlišovať, ktorého spotrebiteľa bude chrániť, je totiž rozdiel ak spotrebiteľ namieta napr. neuhradenie poplatkov za službu z dôvodu jej výpadkov na strane poskytovateľa služby a na spotrebiteľ, ktorý si ponechá hodnotné zariadenie a nevráti ho, čím pácha minimálne priestupok. V uvedenom prípade výška zmluvnej pokuty je primeraná vzhľadom na skutočnosť, že je vyjadrením hodnoty zariadenia, pričom nezahŕňa ušlý zisk. Napokon odvolateľ namietol nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo jeho žalobe vyhovieť.

5. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny.

7. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 6C/257/2015 sú nároky žalobcu na zaplatenie sumy 79,- eur s príslušenstvom, vyplývajúce zo zmluvy o poskytovaní elektronických komunikačných služieb. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol a v závislom výroku o trovách konania. Odvolacím dôvodom v preskúmvanej veci sú vady v konaní, ďalej to, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Odvolací súd úvodom uvádza, že v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku, pričom aj odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že nebolo možné žalobe vyhovieť. Napadnuté rozhodnutie je tak aj podľa názoru odvolacieho súdu vecne správne.

9. Predovšetkým treba uviesť, že odvolací súd nepovažuje napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné, ako tvrdí žalobca. Súd prvej inštancie sa s tvrdeniami uvádzanými žalobcom náležite vysporiadal, z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva celkom zrejmy vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej, pričom nemožno tvrdiť, že by jeho právne závery boli v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich nevyplývali, preto uvedená argumentácia odvolateľa bola odvolacím súdom vyhodnotená ako nepodložená.

10. Odvolateľ napáda aj ďalšie postupy okresného súdu, ktorými malo dôjsť k porušeniu práva strany sporu na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie. Toto podľa neho spočíva najmä v porušení zásady kontradiktórnosti súdneho konania rozhodnutím súdu bez vyjadrenia žalovanej v jej prospech, keď bez toho, aby žalovaná v konaní vyjadřila nesúhlas s uplatneným nárokom jej súd vykonával v konaní kvázi advokátske služby v prospech dlžníka. Odvolací súd však túto výhradu žalobcu nepovažoval za dôvodnú. Vyjadrením princípu kontradiktórnosti sporového konania a prejednávacieho princípu (zásady formálnej pravdy) sú Články 8 a 9 CSP, ktoré princípy súvisia s rovnosťou zbraní a s princípom dispozičným. Sporové strany majú povinnosť procesnej aktivity a sú zásadne povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, zároveň strany sporu majú právo sa oboznámiť s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadřiť svoje stanovisko. Zásadu kontradiktórnosti však nemožno vykladať absolútne, ale len v súvislosti s ostatnými zásadami (ustanoveniami) procesného predpisu. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď najskôr kvalifikoval právny vzťah založený medzi stranami predmetnou zmluvou ako vzťah spotrebiteľský. Úprava spotrebiteľskej zmluvy tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v

súkromnoprávných vzťahoch a je základným inštitútom spotrebiteľského práva, pričom na ochranu spotrebiteľa boli prijaté viaceré osobitné právne normy. S ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ o svojich právach nevie alebo má ťažkosti s ich uplatnením, vnútroštátnemu súdu prináleží vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol nekalou zmluvnou podmienkou viazaný (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-473/00 Cofidis, C-168/05 Mostaza Claro). Súd má pritom povinnosť ex offa, teda aj bez návrhu, posúdiť prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky obsiahnutú v zmluve uzavretej medzi poskytovateľom služby a spotrebiteľom (C-40/2008 Asturcom Telecomunicaciones) a chrániť tak spotrebiteľa, ktorý je v znevýhodnenom postavení. S tým súvisí aj Čl. 16 CSP, zakotvujúci princíp „rovnosti zbraní“, ktorý je súčasne doplnený o princíp ochrany slabšej strany, aby dorovnal rozdielne postavenie určitých subjektov, pri ktorých sa to vyžaduje. Slabšou stranou sa na účely CSP rozumie okrem iného aj spotrebiteľ v spotrebiteľských sporoch. Na konanie vo veciach sporov s ochranou slabšej strany súdy aplikujú všeobecné ustanovenia CSP o konaní (ust. § 156 - § 264 CSP) s výnimkami ustanovenými v § 290 a nasl. CSP, ktoré zakotvujú výrazné odlišnosti spotrebiteľského sporu, ktoré sa v dokazovaní prejavujú tým, že zatiaľ čo v bežnom sporovom konaní súd vykonáva len tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu a je viazaný skutkovým stavom tak, ako mu ho vykreslia strany sporu svojimi dôkazmi, v spore s ochranou slabšej strany dochádza k príklonu k tzv. vyšetrovaciemu princípu, teda súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhoval, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, a zároveň takéto dôkazy sám obstará. Súd sa nemusí spoliehať na splnenie si dokaznej povinnosti spotrebiteľa a môže prevziať dôkaznú iniciatívu sám, čím je spotrebiteľovi poskytnutá vyššia miera procesnej ochrany (§ 295 CSP).

11. V preskúmvanej veci súd po doručení žaloby náležitým spôsobom strany sporu procesne poučil a uznesením uložil žalovanej, aby sa písomne k žalobe vyjadrila v súdom určenej lehote, táto však svoje právo nevyužila. Súd preto, keďže tu boli splnené podmienky na prejednanie veci bez nariadeného pojednávania v zmysle § 297 písm. b) CSP, rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania vychádzajúc z listinných dôkazov predložených žalobcom, ktoré vyhodnotil cez prizmu noriem spotrebiteľského práva a ex offa prihliadal na ochranu spotrebiteľa. Námetka odvolateľa, že takýmto postupom bola narušená zásada kontradiktórnosti konania nie je preto namieste, keďže súd postupoval v zmysle zákona.

12. Za nesprávny považuje odvolateľ postup súdu aj v tom, že vydal rozhodnutie, ktoré je nepredvídateľné, nakoľko predmetný nárok na danom súde je inými sudcami priznávaný, pričom ide o rovnaké nároky a návrhy, založené na rovnakom základe a pri použití rovnakých tvrdení a rovnakých dôkazov. Ani s týmto sa však nemožno stotožniť. Žalobca uviedol, že disponuje rozhodnutiami, ktoré sú pre neho priaznivejšie, pričom pripojil na podporu tohto tvrdenia dva rozsudky Krajského súdu Trnava a to sp. zn. 25Co/334/2014 a 25 Co/455/2014, v ktorých však odvolací súd napadnutý zamietajúci rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodu nesprávnej právnej kvalifikácie nároku a odňatia tým možnosti žalobcovi konať pred súdom, avšak rozhodnutia, v ktorých bol so svojím nárokom úspešný (t.j. kde odvolací súd jeho žalobnému návrhu vyhovel) nepripojil žiadne, pričom odvolaciemu súdu z úradnej činnosti je naopak známe, že obdobné nároky žalobcu nie sú na tunajšom súde žalobcovi priznávané (napr. sp. zn. 9Co/7/2017).

13. V ďalšom žalobca tvrdil, že rozhodnutie trpí vadami v skutkových zisteniach súdu, keď z vykonaných dôkazov súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a výsledkom malo byť nesprávne právne posúdenie veci.

14. Z obsahu spisu v prejednávanvej veci vyplýva, že žalobca svoje nároky voči žalovaným odvodzuje zo Zmluvy o poskytovaní elektronických komunikačných služieb č. 4310000255 zo dňa 29.01.2014, predmetom ktorej bolo zriadenie a prevádzkovanie elektronických komunikačných služieb v zmysle všeobecných podmienok, a na jej základe si žalovaná zvolila programový balík „Digitálna televízia (MINI)“ a mesačné platby a zároveň jej boli žalobcom poskytnuté do výpožičky zariadenia a to digitálny prijímač KAON K270 CP a dekodovacia karta. Keďže žalovaná neuhradza riadne cenu dohodnutých služieb, žalobca v zmysle bodu 5.5c všeobecných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy, odstúpil od zmluvy, avšak žalovaná vypožičané zariadenia doposiaľ nevrátila. V žalobnom návrhu žalobca dôvodil, že vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam mu vznikol nárok na uhradenie náhrady hodnoty zariadenia: digitálny prijímač Fortis v sume 89 eur a dekodovacia karta v sume 20 eur.

15. Tu žalobca poukazuje na to, že žalobou si uplatnil peňažnú náhradu hodnoty vypožičaných zariadení a nie zmluvné pokuty, ako nesprávne z predložených dôkazov vyvodil prvoinštančný súd, pritom súd, v zmysle zásady iura novit curia, mal skúmať nárok žalobcu a priradiť uplatňovanému nároku príslušnú právnu kvalifikáciu.

16. V zmysle zásady iura novit curia (práva pozná súd) účastníci konania nie sú povinní uplatnený nárok ani obranu proti nemu právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je vecou súdu. Musia ale uviesť rozhodné skutočnosti, ktoré súdu umožnia, aby uplatnený nárok, alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval. Súd tak skúma, či tvrdené skutočnosti možno podradiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie, prípadne určiť, či tu žalobcom požadovaný právny vzťah alebo právo je alebo nie je, alebo potvrdiť také skutočnosti, ktoré bránia tomu, aby bolo žalobe vyhovené. Ak účastník uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje ním tvrdený nárok alebo obranu proti nemu, ale s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, nie je súd viazaný právnym názorom účastníka a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.09.2010, sp. zn. 5Cdo/196/2009).

17. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd k argumentácii žalobcu uvádza, že prvoinštančný súd vykonal náležité dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise a vykonané dôkazy vyhodnotil podľa svojej úvahy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti a následne prvoinštančný súd svoje úvahy formuloval do právnych záverov, ktoré podradil pod príslušnú právnu normu, pričom odvolací súd v jeho hodnotení ani z neho vyplývajúcich záverov nezistil porušenie pravidiel formálnej logiky. Treba vychádzať z tej skutočnosti, že na jednej strane síce žalobca označil v žalobe svoj nárok ako „náhradu hodnoty vypožičaných zariadení“, a z takto formulovaného nároku sa javí, že by malo ísť o náhradu škody vzniknutej nevrátením vecí, ktorých je vlastníkom, avšak takáto právna kvalifikácia nijako nevyplýva z listín, ktoré predložil ako dôkazy na preukázanie tvrdení uvádzaných v žalobe. Vychádzajúc z obsahu predložených VP, jeho čl. 6.15 ustanovuje, že užívateľ je povinný dočasne poskytnuté zariadenie vrátiť poskytovateľovi najneskôr do 7 dní odo dňa ukončenia platnosti zmluvy. Podľa čl. 6.20 VP ak užívateľ nevráti jemu dočasne poskytnuté zariadenie v termíne uvedenom v čl. 6 bodoch 6.9, 6.13 VP, alebo ho vráti v stave nefunkčnom, alebo v stave, ktorý zjavne nezodpovedá bežnému opotrebovaniu, alebo ho nevráti vôbec, je poskytovateľ oprávnený účtovať užívateľovi jednorazovú zmluvnú pokutu vo výške stanovenej v aktuálnom Cenníku a užívateľ sa ju zaväzuje uhradiť. Z predloženého Cenníka zariadení cena zariadení poskytnutých podľa tvrdenia žalobcu žalovanej predstavuje 59,- eur a 20,- eur. Z uvedeného je evidentné, že žalovaná suma 79,- eur zodpovedá výške zmluvnej pokuty, na ktorú v zmysle VP by mal mať žalobca nárok v prípade, ak nastane situácia tam predpokladaná - a síce nevrátenie požičaného zariadenia. V liste žalobcu zo dňa 23.02.2015, označenom ako „Odstúpenie od zmluvy o poskytovaní elektronických komunikačných služieb“ a adresovanom žalovanej, v ktorom ju vyzýva na vrátenie zariadení, potom jednoznačne žalobca uvádza, že „v prípade, ak zariadenie nevrátite v uvedenej lehote ... je vám poskytovateľ oprávnený účtovať v zmysle všeobecných podmienok a cenníka jednorazovú zmluvnú pokutu“. Žalobca žalovanú písomne nevyzval ani na náhradu škody, ani na vydanie bezdôvodného obohatenia, dokonca ani na neurčito formulovanú „náhradu hodnoty zariadenia“, upozornil ju iba, že ak zariadenie nevráti, vznikne mu nárok na zmluvnú pokutu. Zároveň nepredložil súdu k žalobe žiadny dôkaz, ktorý by nasvedčoval tomu, že by si v skutočnosti uplatňoval nárok na náhradu škody.

18. Vychádzajúc z dôkazov, ktoré žalobca súdu predložil, záver prvoinštančného súdu, ktorý kvalifikoval žalovanú pohľadávku ako uplatnenú zmluvnú pokutu v zmysle VP a Cenníka, sa javí ako logický, vyplývajúci z výsledkov vykonaného dokazovania a aplikácie zásady iura novit curia, spomínanej už odvolateľom, keď súd nemohol vychádzať striktne a formálne zo znenia žalobného návrhu (v ktorom nazval žalobca svoj nárok náhradou hodnoty zariadení) pokiaľ žalobca zároveň predložil na preukázanie žalovaného nároku dôkazy svedčiace o uplatnení si zmluvnej pokuty. Ak potom prvoinštančný súd žalobu zamietol, vyhodnotiac zmluvnú pokutu ako dojednanú neplatne pre absenciu písomnej formy dohody medzi účastníkmi zmluvného vzťahu, odvolací súd sa s týmto záverom stotožňuje, pričom práve z uvedeného dôvodu je skúmanie otázky primeranosti zmluvnej pokuty irelevantné, keďže dojednanie o nej je absolútne neplatné pre absenciu písomnej formy a nie neprimeranej výšky.

19. Prvoinštančnému súdu v jeho postupe možno vytknúť iba to, že neposúdil uplatnený žalobný návrh zo všetkých do úvahy prichádzajúcich hľadísk právnej kvalifikácie, teda aj jeho eventuálnu dôvodnosť titulom náhrady škody a to najmä s prihliadnutím na spôsob, akým žalobca označil svoj nárok v žalobe

(náhrada hodnoty zariadenia). Toto pochybenie prvoinštančného súdu bolo možné odstrániť v konaní odvolacom a preto vyzval odvolací súd strany sporu v zmysle ust. § 382 CSP, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovení Občianskeho zákonníka o náhrade škody (žiadna zo strán možnosť podať vyjadrenie nevyužila) a následne túto otázku odvolací súd sám posúdil.

20. Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

21. Podľa § 442 ods. 1 OZ, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

22. Podľa § 443 OZ, pri určení výšky škody na veci sa vychádza z ceny v čase poškodenia.

23. Pokiaľ by sa mal kvalifikovať žalobou uplatnený nárok ako nárok na náhradu škody, v tom prípade zaťažuje žalobcu dôkazné bremeno preukázať kumulatívne splnenie všetkých zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody, ktorými sú 1. existencia protiprávneho úkonu, 2. vznik škody ako majetkovej ujmy, 3. existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom škodcu a vzniknutou škodou a 4. zavinenie toho, kto škodu svojim protiprávnym úkonom spôsobil. V danej veci však na základe vykonaného dokazovania bolo treba dospieť k skutkovému záveru, že žalobca nepredložil relevantné dôkazy preukazujúce výšku jeho tvrdenej skutočnej škody ku dňu odstúpenia od zmluvy (nepreukázal aká bola konkrétna hodnota vypožičaných zariadení ku dňu vzniku škody). Pokiaľ by aj výška hodnoty zariadení, ktorá zodpovedá ich obstarávacej cene, vyplývala z cenníka zmluvných pokút, ako aj z cenníka zariadení, treba konštatovať, že zariadenia sú klientom vypožičiavané na dlhodobjšie užívanie, z čoho potom vyplýva, že hodnota vypožičaných zariadení časom vzhľadom k ich užívaniu nevyhnutne klesá postupným opotrebením a žalobca by si nemohol preto ako skutočnú škodu uplatňovať obstarávaciu cenu zariadení, ale v súlade s ustanovením § 443 Občianskeho zákonníka, by mal nárok na náhradu škody spočívajúcej iba vo výške ceny zariadenia v čase poškodenia, t.j. v tomto prípade v čase odstúpenia žalobcu od zmluvy, ktorým právnym úkonom žalobcu sa zmluva uzavretá so žalovanou zrušila a žalovanej vznikla povinnosť vrátiť vypožičané zariadenia. Pretože však žalobca hodnotu tvrdených vypožičaných zariadení ku dňu odstúpenia od zmluvy relevantným spôsobom nepreukázal, ani nenavrhol relevantné dôkazy na jej preukázanie, neunesol dôkazné bremeno na preukázanie výšky škody, preto nebolo možné vyhovieť žalobe žalobcu ani pri právnom posúdení jeho nároku ako nároku na náhradu škody.

24. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, pokiaľ potom súd prvej inštancie žalobu v celosti zamietol, išlo tu o výrok vecne správny a preto ho odvolací súd za použitia ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil vrátane správneho výroku o trovách prvoinštančného konania.

25. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnej žalovanej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP má rozhodovať následne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Z obsahu spisu však vyplýva, že v danom prípade bola žalovaná v odvolacom konaní pasívna, nevykonala žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnila, ani nevyčíslila a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Odvolací súd preto s použitím čl. 4 ods. 2 Základných princípov CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovanej rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

26. Senát krajského súdu uvedené rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).